

॥६॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीयेभारतभाष्ये विष्णुश्लो० अध्यायः ॥२६॥ ॥७॥ तुत्यागंगासंमता ब्राम्हणानामिति ब्रम्हविदां कृतकृत्यानामपि गंगापूज्यत्वेन संमते स्म कंतेन ब्राम्हण्यं महर्षिनिम
त्वापच्छतिप्रज्ञेति वृत्तमाचारः शीलं विनयः ॥१॥ २॥ ३॥ चेदिच्छेत्तर्हिकेन प्रामुष्यात्तदिति अनुपपन्नव्याख्ये योग्यमर्थः ॥४॥ ५॥ पर्याये आदृतौ जन्मनां ॥६॥ ७॥ तुल्यवर्णः अन्यवर्णो जो पि जातफर्मादि संस्कारयोगे

इतिहासमिमंपुण्यं शृणुयाद्यः पठेत्तवा ॥ गंगायाः स्तवसंयुक्ते समुच्येत्सर्वकिल्बिषैः ॥ १०६ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि अनुशासननिकेप० दानध
र्मे गंगामाहात्म्यकथने विष्णुश्लो० अध्यायः ॥ २६ ॥ युधिष्ठिर उवाच प्रज्ञाश्रुताभ्यां दृत्तेन जीलेन च यथाभवात् ॥ गुणैश्च विविधैः सर्ववर्ग्यमा
न्यसमन्वितः ॥ १ ॥ भवान् विष्णो होबुद्ध्या च प्रज्ञया तपसा तथा ॥ तस्माद्भवंतं पृच्छामि धर्मधर्मभृतां वर ॥ २ ॥ नान्यस्त्वदन्यो लोकेषु प्रपुष्टोऽस्ति नराधिप ॥
क्षत्रियो यदिवो वैश्यः शूद्रो वारजसत्तम ॥ ३ ॥ ब्राम्हण्यं प्राप्नुयाद्येन तन्मे व्याख्यातुमर्हसि ॥ तपसा वा स्म महता कर्मणा वा श्रुतेन वा ॥ ब्राम्हण्यमथ चेदिच्छे
त्सन्मे ब्रूहि पितमह ॥ ४ ॥ भीष्म उवाच ब्राम्हण्यता तदुप्राप्यं वर्णैः क्षत्रादिभिस्त्रिभिः ॥ परं हि सर्वभूतानां स्थानमेतद्विधिष्ठिर ॥ ५ ॥ बहोस्तु संस
सरचर्यो नीजोऽयमानः पुनः पुनः ॥ पर्यायेनातकस्मिंश्चिद्ब्राम्हणो नाम जायते ॥ ६ ॥ अत्राप्युदाहरंती ममिति हासं पुरातनं ॥ मतं गस्य च संवादं गदेभ्याश्च
युधिष्ठिर ॥ ७ ॥ द्विजातेः कस्य चित्ता ततुल्यवर्णः स्मृतस्त्वभूत् ॥ मतं गंगानामनाम्नां सर्वैः समुदितो गुणैः ॥ ८ ॥ तस्य जकारः को नैयपि त्र्योस्तृष्टः परं तप ॥
प्रायाद्गर्दभयुक्ते नरथेनाप्याशुगामिना ॥ ९ ॥ स बालं गदं भ्रंगजनवहं तं मातुरं तिके ॥ निरविध्यश्च तदेननामिकायां पुनः पुनः ॥ १० ॥ तत्र तीव्रं व्रणं ह
स्वागर्दभीषु व्रगृहिणी ॥ उवाच माश्रुतः पुत्रचांडलस्त्वधिनिष्ठति ॥ ११ ॥ ब्राम्हणेदारुणं नास्ति मे त्र्यो ब्राम्हण उच्यते ॥ आचार्यः सर्वभूतानां शास्ता किं प्र
हरिष्यति ॥ १२ ॥ अयं तु पापप्रकृतिर्बोलेन कुरुते दयां ॥ स्वयं निमानयत्येष भावो भावं नियच्छति ॥ १३ ॥ एतच्छ्रुत्वा मतं गस्तदारुणं रासभीवचः ॥ अवती
र्य रथात्तूर्णरासभीप्रत्यभाषत ॥ १४ ॥ ब्रूहि रासभिकल्याणि मातामेयेन दूषिता ॥ कथं मां वेत्सि चंडालं क्षिप्रं रासभित्रांसमे ॥ १५ ॥

तुल्यवर्णीत्वे गतः नाम प्रसिद्धं ॥ ८ ॥ यस्य काशः यज्ञं काश्यच आर्त्विन्यं कुर्वन्वित्यर्थः प्रायात् अस्मिन् च यनार्थे भिष्टका आनेतुं म्रियर्थादुच्यते ॥ १० ॥ ११ ॥ आवाप इति पठे आलबालं पितृमाद
तुल्यदत्यर्थः आवापो भ्रान्त्यनेन परिक्षेपालबालयो रिति मेदिनी ॥ १२ ॥ बाले त्वपि भावः नातिस्वभावः भावं ब्रूहि निषच्छति मार्गे तरादपकर्षति ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥